

Zpráva ECDC o významných přenosných infekčních nemocech za 34. kalendářní týden, 17. – 23. srpna 2024 / ECDC Communicable Disease Threats Report, Week 34, 17-23 August 2024

Podle materiálu ECDC volně zpracovalo Oddělení epidemiologie infekčních nemocí, CEM, SZÚ
Zdroj: <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/communicable-disease-threats-report-17-23-august-2024-week-34>

Seznam onemocnění uvedených v aktualizaci za poslední týden:

- 1. Mpox, clade I – mezinárodní situace – 2024**
- 2. Horečka dengue – autochtonní výskyt – Francie – 2024**
- 3. Sezónní surveillance viru západonilské horečky – 2024**
- 4. Přehled epidemiologie respiračních virů v EU/EHP – týdenní monitoring**
- 5. Epidemie legionářské nemoci - Itálie - 2024**
- 6. Chřipka A(H5N1) - mezinárodní situace (svět) - monitoring případů u lidí**
- 7. Cirkulující z vakcíny derivovaný poliovirus typu 2 (cVDPV2) - Palestina* - 2024**
- 8. Monitorování hromadných shromáždění - Olympijské a paralympijské hry - Francie - 2024**
- 9. Poliomyelitida - mezinárodní situace - měsíční monitoring celosvětových ohnisek nákazy.**

1. Mpox, clade I - mezinárodní situace - 2024

Aktualizace

Dne 22. srpna 2024 potvrdilo jeden případ mpox způsobený virem opičích neštovic (MPXV) clade Ib thajské ministerstvo pro kontrolu nemocí. Jednalo se o muže z Evropy, který v minulosti cestoval do Demokratické republiky Kongo.

Celkově byly mimo oblasti zasažené epidemií v Africe hlášeny dva případy MPXV clade Ib - jeden Švédskem a jeden Thajskem.

V roce 2024 bylo z 12 členských států Africké unie hlášeno 18 837 případů mpox, z toho 3 101 potvrzených případů a 541 úmrtí.

Dne 22. srpna 2024 nahlásil Gabon podezření na případ mpox clade Ib u osoby, která v minulost cestovala do Ugandy.

Další informace lze nalézt v Rychlém hodnocení rizik ECDC zveřejněném 16. srpna (k dispozici [zde](#)).

Hodnocení ECDC:

Počet případů mpox způsobených virem MPXV clade I se zvýšil a v posledních týdnech došlo k zeměpisnému rozšíření do nově postižených afrických zemí. V srpnu 2024 byly ve Švédsku a Thajsku zjištěny případy MPXV clade Ib s anamnézou cestování do oblastí postižených

* Toto označení nelze vykládat jako uznání státu Palestina a nejsou jím dotčeny postoje jednotlivých členských států k této otázce.

epidemií v Africe. Další importované případy mpox clade I budou pravděpodobně hlášeny ze zemí EU/EHP a dalších zemí.

Epidemiologická situace v Africe

Podle zprávy Africa CDC Epidemic Intelligence Report vydané 16. srpna 2024 bylo v Africe v roce 2024 hlášeno celkem 18 837 případů mpox, z toho 3 101 potvrzených případů a 541 úmrtí (CFR 2,9 %) z 12 členských států Africké unie (ČS). Těmito členskými státy jsou Burundi (399 případů), Kamerun (35 případů; 2 úmrtí), Středoafriická republika (CAR) (263 případů), Republika Kongo (Kongo) (169 případů; 1 úmrtí), Pobřeží slonoviny (2 případy), Demokratická republika Kongo (DRC) (17 794 případů; 535 úmrtí), Libérie (5 případů), Keňa (1 případ), Nigérie (39 případů), Rwanda (4 případy), Jihoafrická republika (24 případů; 3 úmrtí) a Uganda (2 případy). V různých zemích kontinentu cirkuluje jak MPXV clade I, tak clade II. V roce 2023 bylo z Kamerunu, Středoafriické republiky, Konga, Demokratické republiky Kongo, Ghany, Libérie a Nigérie hlášeno 14 838 potvrzených a podezřelých případů mpox.

Nejvíce postiženou zemí je DRC, kde byl od listopadu 2023 hlášen velký nárůst případů mpox způsobených virem MPXV clade I. V dubnu 2024 byl sekvenováním případů mpox z Kamitugy v provincii Jižní Kivu na východě DRC v rámci observační studie identifikován podtyp clade I, clade Ib. V posledních týdnech byly potvrzené případy mpox způsobené MPXV clade Ib hlášeny ze zemí sousedících s DRC, tj. z Burundi, Rwandy a Ugandy, a také z Keni. V DRC cirkulují jak MPXV clade Ia, tak clade Ib, zatímco clade Ia byl zjištěn v Kongu a Středoafriické republice.

Dne 22. srpna 2024 zveřejnil Gabon tiskovou zprávu, že v zemi byl zjištěn případ mpox u muže, který přicestoval z Ugandy, kde byly hlášeny případy clade Ib.

Případy mpox v DRC hlásí v anamnéze sexuální kontakt, přímý nesexuální kontakt, kontakt v domácnosti a kontakt ve zdravotnickém zařízení. Případy hlášené ve Rwandě měly v anamnéze cesty do DRC a Burundi, vyšetřování ukázalo, že případy hlášené Ugandou se nakazily mimo zemi, zatímco případ hlášený v Keni byl zjištěn v místě vstupu (zpráva Světové zdravotnické organizace Disease Outbreak news zveřejněná 23. srpna). Burundi nahlásilo většinu případů vyvolaných MPXV clade Ib bez souvislosti s DRC a předpokládá se přenos v komunitě. V případě clade Ib (hlášeného ve východní části DRC, Burundi, Rwandě, Ugandě a Keni) byl jako převažující způsob přenosu zdokumentován přenos pohlavním stykem, zatímco v případě clade Ia (v endemických oblastech KDR, Konga a Středoafriické republiky) bylo zdokumentováno více způsobů přenosu, včetně zoonotického přenosu.

Dne 13. srpna 2024 vyhlásila africká CDC výskyt mpox za mimořádnou situaci v oblasti veřejného zdraví. Dne 14. srpna 2024 WHO svolala zasedání Výboru pro mimořádné situace IHR k projednání outbreaku mpox a prohlásila současnou epidemii MPXV clade I za mimořádnou situaci v oblasti veřejného zdraví mezinárodního významu.

Epidemiologická situace v EU/EHP

Dne 15. srpna 2024 byl ve Švédsku hlášen první importovaný případ mpox způsobený MPXV clade Ib v zemích EU/EHP.

Od začátku sledování v roce 2022 do 31. července 2024 bylo podle WHO (2022-24 Mpox (Monkeypox Outbreak) hlášeno 101 977 potvrzených případů mpox, včetně 219 úmrtí, ze 121 zemí světa.

Hodnocení ECDC:

Počet případů mpox způsobených MPXV clade I se zvýšil, v posledních týdnech došlo k zeměpisnému rozšíření do nově postižených afrických zemí. V srpnu 2024 byly ve Švédsku a Thajsku zjištěny případy MPXV clade Ib s anamnézou cestování do oblastí postižených epidemií v Africe. Ze zemí EU/EHP a dalších zemí budou pravděpodobně hlášeny další importované případy mpox clade I.

Akce: ECDC sleduje a vyhodnocuje vývoj epidemiologické situace v souvislosti s mpox na celém světě. Doporučení ECDC jsou k dispozici [zde](#).

2. Horečka dengue – autochtonní výskyt – Francie – 2024

V roce 2024 bylo k 21. srpnu v kontinentální Francii hlášeno 10 případů lokálně získané horečky dengue:

Dne 21. srpna 2024 byly francouzskou agenturou veřejného zdraví hlášeny čtyři autochtonní případy horečky dengue v regionu Auvergne-Rhône-Alpes (departement Drôme) a v regionu Provence-Alpes-Côte d'Azur (departementy Var a Vaucluse).

Dne 8. srpna byly hlášeny tři autochtonní případy horečky dengue v regionu Okcitanie s pravděpodobnými místy nákazy v departementech Pyrénées-Orientales, Lozère a Gard.

Na začátku srpna 2024 nahlásila Regionální zdravotní agentura Provence-Alpes-Côte d'Azur dva autochtonní případy horečky dengue v departementu Alpes-Maritimes v regionu Provence-Alpes-Côte d'Azur.

Dne 8. července byl ve Francii hlášen autochtonní případ horečky dengue v departementu Hérault v Okcitanii. Případ měl příznaky 17. června.

Hodnocení ECDC

Jedná se o první případy autochtonní horečky dengue hlášené v Evropě v roce 2024.

V roce 2023 bylo ve Francii hlášeno devět ohnisek s celkem 45 případy a roce 2022 to bylo také devět ohnisek s celkem 65 autochtonními případy, což byl nejvyšší počet v EU/EHP v tomto století.

V Evropě je virus dengue přenášen komárem *Aedes albopictus*, který je rozšířen ve velké části Evropy.

V minulosti hlásily lokální výskyt horečky dengue Francie, Itálie, Španělsko a Chorvatsko. Více informací je k dispozici na webových stránkách [ECDC](#) věnovaných autochtonnímu přenosu v EU/EHP a v informačním listu ECDC o horečce [dengue](#).

Akce:

Probíhá šetření a byla provedena opatření na kontrolu vektorů. Francouzské orgány veřejného zdraví přijaly příslušná opatření, aby zabránily šíření nákazy.

3. Sezónní surveillance viru západonilské horečky - 2024

Od začátku roku 2024 do 14. srpna 2024 byly do TESSY hlášeny případy nákazy virem západonilské horečky (WNV) z osmi zemí EU/EHP (Rakousko, Chorvatsko, Francie, Řecko, Maďarsko, Itálie, Rumunsko, Španělsko) a dále ze Srbska a Kosova.

Další informace, včetně map a přehledu, jsou k dispozici online v týdenní zprávě ECDC o sledování infekcí virem západonilské horečky:

<https://www.ecdc.europa.eu/en/west-nilefever/surveillance-and-disease-data/disease-data-ecdc> a [West Nile virus Dashboard\(europa.eu\)](https://www.ecdc.europa.eu/en/west-nilefever/surveillance-and-disease-data/disease-data-ecdc).

4. Přehled epidemiologie respiračních virů v EU/EHP – týdenní monitoring

Od konce jara 2024 byla pozorována zvýšená aktivita SARS-CoV-2 v zařízeních primární a sekundární péče. Zvýšení výskytu se v jednotlivých zemích EU/EHP liší. Jsou zaznamenány klesající trendy a v některých zemích je nadále pozorován nárůst.

Od května byl celkový dopad infekce SARS-CoV-2 ve zdravotnických zařízeních relativně nízký. Nejvíce postiženou skupinou byly osoby ve věku 65 let a více. Tato skupina obyvatel je nadále ohrožena závažným průběhem onemocnění.

Stále dominuje varianta SARS-CoV-2 BA.2.86 a její subvarianty, včetně KP.3. U varianty KP.3 se neočekává, že by byla spojena se zvýšenou závažností infekce nebo že by významně snižovala účinnost vakcíny.

Očkování zůstává nejúčinnějším opatřením pro prevenci infekce covid-19 a sezónní chřipky. Je nezbytné, aby všechny členské státy aktivně podporovaly očkování proti sezónní chřipce, covid-19 a RSV v souladu s národními doporučeními. Očkování zabraňuje závažnějšímu průběhu onemocnění.

5. Epidemie legionářské nemoci - Itálie - 2024

Italské úřady oznámily výskyt ohniska legionářské nemoci v metropolitní oblasti Milána (Corsico a Buccinasco) v regionu Lombardie.

K 19. srpnu 2024 bylo hlášeno celkem 53 potvrzených případů, včetně čtyř úmrtí.

V reakci na ohnisko nákazy probíhají aktivity v oblasti veřejného zdraví s cílem zabránit přenosu a výskytu nových případů. Riziko nákazy je omezeno na osoby, které pobývají v lokalizované zeměpisné oblasti ohniska nákazy nebo ji navštěvují.

6. Chřipka A(H5N1) - mezinárodní situace (svět) - monitoring případů u lidí

Dne 20. srpna 2024 oznámilo Ministerstvo zdravotnictví Kambodže jeden smrtelný případ nákazy virem ptačí chřipky A(H5N1) u člověka. Jednalo se o mladistvého z provincie Prey Veng v Kambodži. Jde o desátý případ infekce virem ptačí chřipky A(H5N1) u člověka a druhý smrtelný případ hlášený z Kambodže v roce 2024.

Od roku 2003 bylo ve 24 zemích světa hlášeno 908 lidských případů ptačí chřipky A(H5N1), včetně 464 úmrtí (úmrtnost 51 %).

7. Cirkulující z vakcíny derivovaný poliovirus typu 2 (cVDPV2) - Palestina* - 2024

V oblasti Deir al-Balah v Gaze byl hlášen jeden případ akutní chabé parézy způsobené cVDPV2 s nástupem příznaků 25. července 2024. Dne 23. července 2024, potvrdila Globální iniciativa

pro eradiakci poliomyelitidy (GPEI) v pásmu Gazy přítomnost cVDPV 2 ve vzorcích životního prostředí (odpadní vody), odebraných 23. června 2024 ze dvou různých sběrných míst ve dvou subregionech v Gaze. Genomová sekvenace prokázala souvislost s poliioviry zjištěnými ve vzorcích odebraných v Egyptě v roce 2023.

WHO vyhodnotila pravděpodobnost šíření polia v pásmu Gazy jako vysokou, celkové hodnocení rizika poliomyelitidy pro EU zůstává beze změny.

8. Hromadná akce - Olympijské a paralympijské hry - Francie - 2024

Od předchozí aktualizace ze dne 16. srpna nebyly do 22. srpna zaznamenány žádné významné případy přenosu infekčních onemocnění v souvislosti s olympijskými a paralympijskými hry v Paříži, 2024. Hry v Paříži se konají od 26. července do 11. srpna 2024 a od 28. srpna do 8. září 2024.

Pokud budou dodržována preventivní opatření, je riziko přenosu nákazy u občanů EU/EHP na nízké úrovni.

ECDC olympijské hry v Paříži monitoruje prostřednictvím svých epidemiologických zpravodajských systémů až do 13. září 2024 ve spolupráci s francouzskou veřejně-zdravotnickou organizací Santé Publique. Týdenní aktualizace jsou zahrnuty ve zprávách o výskytu přenosných nemocí ([CDTR](#)).

8. Poliomyelitida - mezinárodní situace - měsíční monitoring celosvětových ohnisek nákazy

K 20. srpnu 2024 bylo hlášeno 27 případů infekce divokým poliiovirem v Pákistánu (14) a Afghánistánu (13).

K 20. srpnu 2024 bylo hlášeno celkem šest případů akutní chabé parézy (AFP) způsobené cirkulujícím z vakcíny derivovaným poliiovirem typu 1 (cVDPV1) z Demokratické republiky Kongo (5) a Mosambiku (1) a 155 případů AFP způsobených cVDPV2 ze 14 zemí. Kromě toho byl v Gaze hlášen jeden případ AFP způsobené variantním poliiovirem s nástupem příznaků 25. července 2024.

Přehled:

Dne 5. května 2014 vyhlásila Světová zdravotnická organizace (WHO) dětskou obrnu za mimořádné ohrožení veřejného zdraví mezinárodního významu (PHEIC), a to kvůli obavám ze zvýšené cirkulace a mezinárodního šíření divokého poliioviru v roce 2014.

Dne 8. července 2024 se konalo 39. zasedání Výboru pro mimořádné situace v oblasti dětské obrny podle Mezinárodních zdravotnických předpisů (International Health Regulations, IHR) (2005), na kterém se projednávalo mezinárodní šíření poliioviru. Bylo dohodnuto, že status PHEIC i nadále zůstává. Dále bylo doporučeno prodloužit platnost dočasných doporučení o další tři měsíce.

V červnu 2002 byl evropský region WHO oficiálně prohlášen za prostý poliomyelitidy (polio-free).

Souhrn:

Divoký poliovirus (WPV): V roce 2024 bylo hlášeno 27 případů AFP způsobených divokým poliiovirem, 14 v Pákistánu a 13 v Afghánistánu.

Cirkulující z vakcíny derivovaný poliovirus (cVDPV): K 20. srpnu 2024 bylo za rok 2024 hlášeno 133 případů AFP způsobených cVDPV1 ze dvou zemí: 5x Demokratická republika Kongo (DRK) a 1x Mosambik.

V roce 2024 bylo hlášeno 133 případů AFP způsobených cVDPV2 ze 14 zemí: Angoly (6), Beninu (1), Čadu (6), KDR (8), Etiopie (12), Guineje (5), Indonésie (4), Libérie (1), Mali (1), Nigeru (7), Nigérie (39), Somálska (3), Jižního Súdánu (7) a Jemenu (33). Kromě toho byl v oblasti Deir al-Balah v Gaze v Palestině[†] hlášen jeden případ AFP způsobený variantou poliioviru s nástupem příznaků 25. července 2024. V roce 2024 nebyl hlášen žádný případ AFP způsobený cVDPV3.

Zdroje: [Global Polio Eradication Initiative](#) | [ECDC](#) | [ECDC dashboard](#) | [WPV3 eradication certificate](#)

Hodnocení ECDC

Evropský region WHO, včetně zemí EU/EHP, zůstává polio-free od roku 2002. Ve všech EU/EHP zemích jsou k očkování proti poliomyelitidě používány inaktivované vakcíny. Pokud jsou v evropských zemích neočkované nebo nedostatečně proočkované skupiny obyvatel a poliomyelitida není celosvětově vymýcena, hrozí riziko opětovného zavlečení viru do Evropy. Dvě sousední země EU/EHP (Bosna a Hercegovina a Ukrajina) jsou nadále vystaveny vysokému riziku poliomyelitidy v důsledku importu divokého poliioviru nebo výskytu cirkulujícího vakcinálního poliioviru (cVDPV). Podle zprávy Evropské regionální certifikační komise pro eradikaci poliomyelitidy (RCC) zveřejněné v listopadu 2023, která se odvolává na údaje z roku 2022, je to způsobeno suboptimální proočkovaností a nízkou imunitou populace. Podle téže zprávy je šest zemí EU/EHP vystaveno střednímu riziku trvalého výskytu obrny. Pokračující cirkulace divokého poliioviru typu 1 (WPV1) v Pákistánu a Afghánistánu ukazují na stále existující riziko zavlečení této nemoci do EU/EHP. Ohniska cVDPV, která se objevují v důsledku nedostatečné imunity obyvatelstva proti poliui, rovněž ilustrují potenciální riziko dalšího mezinárodního šíření.

Pro omezení rizika reintrodukce a trvalého přenosu WPV a cVDPV v EU/EHP je zásadní udržet vysokou proočkovanost v obecné populaci a zvýšit proočkovanost v oblastech s nedostatečně proočkovanou populací. Země EU/EHP by měly přezkoumat své údaje o proočkovanosti proti dětské obrně a zajistit, aby v populaci nebyly žádné mezery v imunitě a aby existovala schopnost identifikovat cirkulaci viru prostřednictvím dobře fungujících systémů surveillance.

ECDC podporuje dočasná doporučení WHO pro občany EU/EHP, kteří jsou obyvateli nebo dlouhodobými návštěvníky (>4 týdny) zemí, které WHO označuje jako země s potenciálním rizikem pro mezinárodní šíření poliomyelitidy, aby byly očkované proti poliomyelitidě další dávkou vakcíny 4 týdny až 12 měsíců před cestou. Cestovatelé do oblastí s aktivním přenosem divokého nebo vakcinálního poliioviru by měli být očkovaní podle národních schémat.

[†] Toto označení nelze vykládat jako uznání státu Palestina a nejsou jím dotčeny individuální postoje členských států k této otázce

Odkazy na ECDC: [ECDC comment on risk of polio in Europe](#) | [ECDC risk assessment](#)

Akce

ECDC poskytuje aktuální informace o situaci v oblasti výskytu poliomyelitidy jednou za měsíc. ECDC také prostřednictvím „epidemic intelligence“ aktivně monitoruje případy na celém světě s cílem upozornit na snahy o eradikaci dětské obrny a identifikovat události, které zvyšují riziko opětovného zavlečení divokého polioviru do EU/EHP.

Země, které jsou stále endemické pro poliomyelitidu, jsou zobrazeny na panelu ECDC:

<https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/polio-dashboard>